

imidlertid ligesom den anden Lærer, jeg før omtalte, at maatte være et ubetinget Nei. Skulde Landbrugsskolerne øve en tilfredsstillende Virksomhed, trænge de til Elever, der baade medbringe en hel Del Forundskaber og medbringe et aabent Dje, og i begge disse Henseender trænges til Folkehøjskoler, som den, der forbereder dem, som de paa Fagskolerne skulle arbejde med. Hvad jeg har faaet Oplysning om ad disse Veie, stemmer med de Indtryk, som en engelsk Lærer, der i Fjor gjorde en Rejse til Danmark for at lære vore Ungdomsskoler at kjende, har faaet. Han kom først til osovre i Aalborg og besøgte siden Dalum Landbrugsskole paa Thy og derpaa Ballekilde Skole, hvortil der er knyttet en større Haandværkerskole. Det Indtryk, han har faaet, har bragt ham til paa forskjellig Maade at søge at vinde sine Landsmænds Opmærksomhed for det Skolevæsen, vi have. Jeg havde skrevet et længere Brev til ham, inden han kom her til Landet, og det har han bedt om Tilladelse til at lade trykke i England i et pædagogisk Tidsskrift, senere har han holdt forskjellige Foredrag om Sagen. Som jeg kan se af en Samling pædagogiske Afhandlinger, han har sendt mig, henviser han i en af sine Afhandlinger bestemt til sine Erfaringer fra Danmark for at godtgjøre, at i hvor høj Grad den tekniske Undervisning end er ønskelig, overiler man sig, om man vil paasta, at den er den eneste og bedste Undervisning, der kan bydes Arbeidsfolk. Han henviser end videre til sine Erfaringer fra Danmark for at godtgjøre, at almindelig Dannelse er et godt Grundlag for den særlige Fagdannelse. Han er overbevist om, at det, som er naaet af Landbrugsskolerne og de tekniske Skoler i Danmark, ikke vilde kunne være naaet, dersom de ikke havde haft dette Grundlag at arbejde paa, og han skriver sluttelig, at den danske Farmer har i den sidste Tid vist en Raffhed i at tilegne sig nye Fremgangsmaader i Landbruget og ved Smøretilvirkningen, som vil forbaure Mange i det engelske Folk, og denne store Udvikling kan han ikke Andet end sætte i Forbindelse med, hvad der er gjort for Folkeoplysningen, navnlig ved Skolerne for Bøerne i Danmark. Disse forskjellige Vidnesbyrd falde i mine Øine sammen med, hvad den bekjendte Agonom, afdøde Inspektør Buus oftere har udtalt baade skriftlig i Landhusholdnings-selskabets Afhandlinger og mundtlig under Forhandlingerne i det kongelige danske Landhusholdnings-selskab, nemlig at de Elever, som særlig have kunnet drage Nytte af Landhusholdnings-selskabets fortræffelige Institution med Lærlingepladser for vordende Ager-

brugere, være de, som i Forveien havde gaaet paa Folkehøjskoler. Denne Betydning, som Folkehøjskolerne's Undervisning har haft som Forberedelse til en særlig Fagdannelse, kan, saavidt jeg ser, ventes i Fremtiden at ville blive bestandig større. Der er indenfor Folkehøjskolerne, saavidt jeg kan se, en Bevægelse, som gaar i den Retning, at der stadig tages flere Fagkundskaber op. I en af de Betænkninger, jeg har faaet, bruges det Udtryk, at Skolerne have som alle andre livskraftige Organismer haft en Gjærings-tid, haft deres Børnesygdomme at kæmpe med, men at det er sikkert, at disse Skoler ere ved at arbejde sig frem til bestemte Former, til en anden Siendommelighed og en mere udpræget praktisk Karakter. Det er det, jeg ogsaa har Indtryk af. Jeg er vis paa, at dersom den høitærede Minister vilde meddele Oplysninger efter deres Beretninger, som paa hans Vegne have undersøgt Skolerne, vilde disse Oplysninger ogsaa gaa i den Retning, at Udviklingen antager stadig mere fagmæssige Former, og at der kommer bestandig mere Orden og Fasthed i Undervisningen rundt omkring. Naar jeg skal sige Noget herom efter min egen Erfaring, vil jeg holde mig til, at vi paa den Skole, hvor jeg arbejder, og hvor vi væsentlig faae Lærlinge fra de andre almindelige Folkehøjskoler, dem, som man tidt falder de vækkende Højskoler, have gjort den Erfaring, at med hvert Aar, der gaar, er der stærkere Trang til, hvad man kalder Realoplysning, naturvidenskabelig Oplysning f. Ex. Vi have mellem vore Lærere i længere Tid haft en Mand, der saa godt som udelukkende arbejder med Mathematik og Fysik, en anden, som arbejder med Kemi og Botanik, og en tredje, der er knyttet til vor Skole, har arbejdet i Zoologi. Vi ere stillede saaledes, at vi have anset det for rigtigt fra Efteraaret at forøge disse Lærere-træfter med endnu en, der skal arbejde med Mathematik, Fysik og maaske Geologi som sit Hovedfag. Men naar vi spore denne Trang og mene at burde gjøre Vort for at tilfredsstille den, hænger det ganske simpelt sammen med, at der har været Leilighed til, at Trangen til naturvidenskabelig Uddannelse har kunnet vaagne paa de Skoler, hvor disse Elever før have gaaet.

Jeg kan maaske ogsaa nævne som Exempel paa, hvorledes en mere praktisk Retning efterhaanden gjør sig gjældende, at jeg i de senere Aar har haft stor Fornøielse og stor Tilslutning hos mine Lærlinge, naar jeg har søgt at give dem Oplysning om den Del af Danmarks Statistik, der vedrører Landets Hjælpemidler og Næringsveie og